



# VALPLATTFORM

Vänsterpartiet Sundbyberg  
[sundbyberg@vansterpartiet.se](mailto:sundbyberg@vansterpartiet.se)



## Innehåll

Inledning	4
Detta har vi åstadkommit sedan förra valet	5
En välfärd att lita på	6
En bra start i livet	7
Våra minsta	7
Bättre skola	7
Ung idag	9
Hem för alla	10
Trygghet	12
En äldreomsorg att lita på	13
Ett hållbart arbetsliv i välfärden	14
Jämställdhet	15
Hallonbergen och Rissne	17
Ett arbetsliv för alla	18
En politik som skapar jobb	18
Praktik och utbildning som leder till jobb	18
Integration som leder till jobb	20
Miljö	21
Omställning	21
Utbyggd kollektivtrafik	22
Kultur och idrott för alla	23
Mer kultur och idrott när staden växer	24
Ordlista	25

*Här kan du slå upp krångliga ord.*

## Inledning

Sundbyberg är på många sätt en bra stad men klyftan mellan människor som bor här växer. Många upplever otrygghet och har en osäker försörjning<sup>1</sup>. Högerns otyglade skolval sorterar elever efter bakgrund och samhällsklass. Det har lett till att alldeles för många ungdomar inte klarar skolan. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och högerpartierna har tillsammans sålt ut en stor mängd hyresrätter. Det är idag näst intill omöjligt att få en lägenhet när det är dags att flytta hemifrån, eller när ens arbetssituation eller familjeförhållanden förändras. Folk som inte har råd med eller kan få banklån (det vill säga studerande, låginkomsttagare, timanställda, nyanlända, vikarier, arbetslösa, ensamstående, pensionärer, sjukskrivna och unga) tvingas till osäkra och dyra andrahandsboenden.

För att överbygga klyftorna behöver vi bygga en stark välfärd baserad på värden som medmänsklighet, värme, solidaritet och omtanke. Med vår politik byggs det fler hyresrätter med rimliga hyror och det blir fler vuxna i skolan. De andra partierna tror att välfärden blir bättre om förskolor, skolor och äldreboenden drivs som företag, men faktum är att vinstintresset tar resurser från barnen och de äldre som istället läggs på marknadsföring och reklam. Vi blir kunder som förpassas till att byta om vi inte är nöjda, istället för medborgare med rättigheter.

Kommunvalet 2014 handlar om huruvida vi ska fortsätta bygga ett samhälle på girighet, eller byta till en mer medmänsklig och solidarisk inriktning. Vänsterpartiet står för ett alternativ som kan utmana den girighet och uppgivenhet som präglar stora delar av dagens politik. Ett starkt Vänsterparti behövs i kommunfullmäktige för att syna privatiseringspolitikens konsekvenser och för att vara en motpol till högerpolitiken.

Valet handlar också om huruvida vi ska ta itu med de verkliga samhällsproblemen och skapa ett rättvist samhälle för alla, eller falla till föga för rasistiska krafter som splittrar och ställer människor mot varandra.

### Vänsterpolitik innebär

- Bättre välfärd - Inga vinstintressen i välfärden
- Fler och billigare hyresrätter - Inga utförsäljningar.
- Fler vuxna i skolan



<sup>1</sup> Antalet hushåll som får ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag) från Sundbybergs stad har ökat med 35% sedan 2010. (Källa Individ- och omsorgsnämndens verksamhetsberättelse 2012 och 2013) Enligt Arbetsförmedlingens statistik har den öppna arbetslösheten i Sundbyberg nästan fördubblats sedan högerregeringen tillträdde 2006. Från 650 arbetslösa i december 2006, 966 personer i december 2010, till 1276 personer i december 2013.

## Detta har vi åstadkommit sedan förra valet

Vi har sedan förra mandatperioden varit i opposition, sedan Socialdemokraterna och Miljöpartiet valde ett minoritetssamarbete högerut med Centerpartiet och Kristdemokraterna. Det har resulterat i att kommunpolitiken förskjutits åt höger med privatiseringar i äldreomsorgen, stora brister i skolan och förhastade skattesänkningar som följd. Vi har bedrivit en aktiv oppositionspolitik där vi hållit emot nedskärningarna i välfärden och kommit med idéer för en bättre stad. Vi har också fått igenom en hel del förslag:

- Utökad läxhjälp.
- Ett nattis har öppnat i Storskogen, så att det går att få barnomsorg på obekväm arbetstid.
- Sundbyberg har gått med i nätverket Städer mot Rasism.
- Verksamheten för äldre på andra språk har utökats.
- En social investeringsfond kan snart bli verklighet. Genom den kan kommunen finansiera projekt som hjälper människor innan det gått för långt.
- Staden ska inleda ett projekt för billiga hyresrätter och undersöka möjligheten att ställa krav på hyrestak vid nybyggnation.
- Personal inom äldreomsorg och bibliotek har utbildats i bemötande av homo- och bisexuella, samt transpersoner.
- Ett system ska utvecklas så att hyresgästerna ska kunna påverka omfattningen av underhåll och renoveringar, så att inte hyrorna blir för höga och folk tvingas flytta.
- Vi har samlat alla partier för en gemensam överenskommelse om skolan.
- Ett hus för olika föreningar - Allaktivitetshuset - har öppnat.
- Ett kommunalt ridhus blir snart verklighet i Milo-området.
- Sundbyberg har blivit Fairtrade City.
- Tillgänglighet och kvinnors perspektiv har fått större tyngd i allt från stadsplanering till stöd av fritidsintressen.
- Barnomsorgsavgiften kan komma att sänkas för de med låga inkomster.
- Staden utreder möjligheten att införa rätt till heltid för de som vill.
- Staden ska varje år ta fram ett socialt bokslut, för att följa upp och därmed bättre kunna utveckla arbetet med barns rättigheter, tillgänglighetsfrågor och jämställdhet.

## **En välfärd att lita på**

*Om varför det inte funkar att ha girighet som drivkraft i välfärden och hur vi istället vill utveckla välfärden för ett mer rättvist och jämställt Sundbyberg.*

En stark välfärd utjämnar skillnader mellan kvinnor och män, mellan undersköterskor och börsmäklare. Välfärden, såsom vi känt den hittills, har börjat vittra sönder. I privatiseringarnas spår ser vi hur resurser omfördelas från kvinnor till män och att det framför allt är kvinnor som med obetalt arbete får täcka upp där välfärden brister. Bristande resurser och privatiseringar håller på att förvandla rätten till bra utbildning, vård och omsorg till att handla om vem som har störst plånbok.

Problemet är inte bara att vinstintresset suger ut välfärdens resurser. Vinstintresset styr också fel. För att kunna göra så stor vinst som möjligt i verksamheter som vårdar eller utbildar människor med olika behov plockar företagen russin ur kakan. Vi har alla hört skräckhistorier om hur stökiga elever nekas plats på privata skolor. Hur vårdcentraler marknadsför sig i köpstarka områden där folk är friskare och inte behöver lika kostnadskrävande vård. Privatiseringen medför också att uppgifter som tidigare var offentliga blir affärshemligheter. Kommunens insyn begränsas och därmed även möjligheten att garantera en god kvalitet.

Vi har sett tillräckligt av det här sättet att leka affär med välfärden. Istället vill vi bygga en välfärd baserad på professionalism, tillit och medmänsklighet. Du ska kunna lita på att du får bästa tänkbara stöd, omsorg eller utbildning när du behöver det, utan att någon gör en vinstkalkyl på dig.

*Om varför det inte är klokt att leka affär med barnens utbildning och hur vi istället rustar skolan så att Sundbybergs unga får en bra start i livet.*

### Våra minsta

Den stora inflyttningen av barnfamiljer gör att behovet av förskoleplatser ökar dagligen. Det ställer stora krav på kommunen att i snabb takt bygga fler förskolor och samtidigt förbättra kvaliteten.

Vänsterpartiet vill införa en gräns för hur många barn det får vara per pedagog. Målet bör vara max fem barn per pedagog. Dessutom vill vi betona språkutvecklingen, så att alla barn får möjligheten till ett rikt språk. Arbetet med normkritik inom förskolan ska få fortsatt stöd för att kunna utvecklas och spridas. Vi vill särskilt satsa på förskolor i områden där de hälsomässiga och sociala behoven är störst.

Stadens föräldrautbildningar ska vara lättillgängliga och ges på olika språk så att fler kan delta. Barn till föräldralediga och arbetslösa ska ha fortsatt tillgång till den pedagogiska verksamheten i förskolan trettio timmar i veckan. Vårt förslag om ett nattis har nu blivit verklighet. Det har gjort det möjligt för föräldrar som arbetar på obehärliga arbetstider att använda barnomsorgen.

### Vänsterpolitik innebär

- att fler förskolor byggs
- max fem barn per pedagog
- fortsatt normkritiskt arbete
- trettio timmars förskola per vecka för barn till föräldralediga och arbetslösa

### Bättre skola

Vi i Vänsterpartiet vill satsa på den kommunala skolan. Alldeles för många unga i Sundbyberg får inte den kunskap de har rätt till i skolan. För att komma till rätta med det behöver vi öka andelen behörig personal på högstadiet och anställa fler lärare, fritidspersonal och speciallärare. Klasserna får inte bli för stora, särskilt inte när det finns många elever i samma klass som behöver mycket hjälp. Redan i de lägre årskurserna ska det finnas möjlighet till utökad undervisning, speciallärare, sommarskola och extra läxhjälp, så att ingen elev slutar tredje klass utan att kunna räkna, skriva och läsa. Tidigt stöd kan fånga upp elever innan de hamnar alltför långt efter. På riksplanel driver vi att alla som kommer till Sverige efter sju års ålder ska få studiehjälp på sitt modersmål.

Det är framför allt i de äldre klasserna, där skolvalet har störst genomslag, som elevernas resultat är oroväckande. Vi ser nu resultatet av åtta år med högerpartiernas skolpolitik, som även Socialdemokraterna och Miljöpartiet har uppmuntrat<sup>2</sup>. De ser eleverna som kunder, som bara har att byta skola om de inte är nöjda. Vi tycker istället att alla barn har rätt att få det stöd de behöver för att klara undervisningen. Undervisningen ska ske i skolan och inte i hemmet. Barn ska inte behöva hoppa runt bland olika skolor eller resa genom halva Storstockholm för att få det stödet. Vi ser att det inte är barnen eller lärarna det är fel på när resultaten viker, det är stödet till dem som brister. Barnens rätt till utbildning måste gå före vinstintresset.

Det otyglade skolvalet sorterar elever efter bakgrund och samhällsklass. Vi tror att det är bättre med blandade klasser, där barn med olika bakgrund möts och duktiga elevers intresse kan smitta av sig på andra barn. Även högpresterande elevers kunskaper har försämrats sedan skolvalet infördes. Alla förlorar med andra ord på det nuvarande systemet. Elever med sämre förutsättningar får inte arbetsro eller det stöd de har rätt till, samtidigt som en del av de högpresterande elevernas skolpeng går till ägarna istället för till barnens utbildning

<sup>2</sup> Socialdemokraterna och Miljöpartiet har genom Friskolekommittén gjort upp med högerpartierna i riksdagen om fortsatt möjlighet för företag att plocka ut obegränsat med vinst ur skattefinansierad skolverksamhet

Vi vill tillföra resurser till skolhälsovården så att fler barn som mår dåligt kan få hjälp av kuratorn, skolsköterskan eller skolpsykologen. Det är viktigt att det finns många vuxna runt eleverna. Städ- och kökspersonal som ser barnen och följer dem genom uppväxten kan bli en trygghet och en extra resurs. För att de inte ska bytas ut vid varje upphandling vill vi att skolans städ och matlagning sker i egen regi.

Vi vill att staden öppnar en egen kommunal gymnasieskola med teoretisk inriktning. Ungdomarna ska kunna välja en högkvalitativt och trygg utbildning i sitt närområde. Det har visat sig att barnen i Hallonbergen inte har någon hemvistkola. Det innebär att dessa elever får ta de platser som blir över på olika skolor och därmed inte är garanterade att bli placerade med sina kompisar. Vi vill se över skolsituationen i Hallonbergen, så att barnen där får samma rätt som i andra delar av kommunen.

Det behövs gemensamma krafter om vi ska kunna vända utvecklingen så att fler barn klarar skolan. Partierna måste lägga ner stridsyxan och enas om långsiktiga lösningar utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Vi behöver se över skolans ekonomi, så att en större del av resurserna går till sådant som direkt påverkar barnens utbildningssituation.

Forskning visar att omvärldens förväntningar är avgörande för goda skolresultat. Den som inte förväntas klara skolan tappar lätt motivationen att anstränga sig och förlorar tron på sig själv. För att bryta detta är det viktigt med positiva exempel. Vi vill därför göra ett försök med mentorer på högstadiet i kommunens skolor. Till exempel kan tidigare elever från Ängskolan och Grönkullaskolan som läst vidare eller arbetar komma till skolan och berätta om sina mål och erfarenheter av skolarbetet. Pojkars och flickors skolgång skiljer sig utifrån könsstereotypa mönster. Det avspeglas också tydligt i resultaten, där pojkar presterar sämre än flickor. Sundbybergs förskolor arbetar framgångsrikt med normkritik. För att utvecklingen inte ska stanna i förskolan, behöver det finnas personal i skolan som kan arbeta mer aktivt med genus och normkritik. Vi vill också att skolan gör extra insatser för att öka pojkars och flickors självkänsla och trygghet.

### Vänsterpolitik innebär

- fler lärare, speciallärare och fritidspersonal
- utökad skolhälsovård
- en kommunal teoretisk gymnasieskola i kommunen
- genus och normkritik på schemat
- mentorsprogram





## Ung idag

Det är tufft att vara ung idag. Det är svårt att få tag på en lägenhet eller ett jobb. Många förvisas till att sova på någon väns soffa eller hoppa mellan otrygga andrahandskontrakt. Ungdomsarbetslösheten är hög. De som har ett arbete hunsas runt mellan olika timvikariat eller tvingas in i andra otrygga anställningsformer.

Vänsterpartiet menar att våra ungdomar förtjänar bättre. Vi anser att det ska finnas möjlighet till eget boende för alla ungdomar när de gått ut gymnasiet eller blir myndiga. Därför måste det byggas många bra och billiga hyresrätter särskilt för unga. För att detta ska bli möjligt är det viktigt med ett stärkt Vänsterparti som hindrar ytterligare utförsäljningar av hyresrätter.

Ungdomarna i Sundbyberg ska också ha rätt till arbete och i förlängningen rätt till heltid. En förutsättning för detta är att det satsas mer på den offentliga verksamheten. Större satsningar på exempelvis äldreomsorg och skola skapar fler jobb i offentlig regi. Kommunen ska fortsätta ordna sommarjobb för ungdomar.

Ungdomars fritid ser olika ut. För en del är det bara idrott som gäller medan andra saknar fritidsaktiviteter. Här spelar fritidsgården en viktig roll. Generösa öppettider och verksamheter som unga efterfrågar är avgörande för att fritidsgården ska fungera som en mötesplats. Idag är majoriteten som besöker fritidsgårdarna killar. Fritidsgårdarna behöver därför arbeta mer aktivt för att tilltala fler tjejer. Vi vill att fritidsgården i Hallonbergen får större och fräschare lokaler. Det behöver även finnas mötesplatser för de som är lite äldre. Därför vill vi att kommunen öppnar ett ungdomskafé för de mellan 16-24 år.

### Vänsterpolitik innebär

- fler och billigare hyresrätter
- fler jobb i kommunen och fortsatt sommarjobsatsning
- fritidsgårdar med längre öppettider och som tilltalar fler tjejer
- ungdomskafé för 16–24-åringar

## Hem för alla

*Om hur vi kan bygga fler och billiga hyresrätter så att ungdomar kan flytta hemifrån och människor med olika bakgrund och inkomst kan leva sida vid sida.*

För Vänsterpartiet är rätten till en egen bostad en av de absolut viktigaste politiska frågorna. Det handlar om glädjen över att kunna sätta upp sin namnskylt på dörren när man får sitt första förstahandskontrakt, om att plantera frön i balkonglådorna och veta att du kommer finnas där när de blommar.

Sundbyberg växer så det knakar och visst byggs det – men mest för folk med tjock plånbok. Bristen på hyresrätter består. De hyresrätter som byggs idag blir väldigt dyra och hyrorna passerar de nivåer som många har svårt att betala. Därför behövs en ny bostadspolitik som grundar sig på människors behov och där vi också stärker allmännyttan. Högerens förda politik har mest handlat om att sänka standarden för var och hur man får bygga (exempelvis i bullriga miljöer eller utan hiss och handikapptolett) – resten överlåter man till marknaden.

Det stora utbudet av kommunala hyresrätter har under många år gjort det lättare för Sundbybergs unga att skaffa bostad, jämfört med ungdomar i många andra kommuner i Stockholmsområdet. Under de senaste åren så har Socialdemokrater med stöd av högern sålt ut ca 1600 av Förvaltarens hyresrätter till bostadsrättsföreningar, vilket har lett till att det har blivit svårare att skaffa sin första bostad. Därför måste vi sätta stopp för fler utförsäljningar samt bygga fler billiga och bra hyresrätter. Vänsterpartiet vill att stat och kommun samverkar så att minst hälften av den nyproduktion av bostäder som sker ska vara hyresrätter med en rimlig hyra. Kraven på byggherrarna måste skärpas, till exempel genom att sätta ett hyrestak redan på planeringsstadiet. Vi vill även att det byggs studentbostäder samt alternativa boendeformer som kollektivhus och hyresradhus. När staden förtätas och vi blir fler kan vi också få bättre tillgång till samhällsservice och butiker i våra närområden. Det gäller dock att bygga i varsam takt och planera klokt. Sundbyberg ska vara en trevlig stad även under tiden som det byggs. För att kunna utnyttja våra markresurser väl och kunna skapa ny grönska, så kan det vara nödvändigt att bygga på höjden.

Det behövs inte bara byggas nytt, vi måste även rusta upp stadens äldre bostadsbestånd. Dagens renoveringar och energibesparingar är kostsamma och driver upp hyrorna. Därför behövs ett nationellt stöd för att klara både nyproduktion och upprustning. En sådan politik skapar även många jobb i byggbranschen. Den demokratiska och sociala dimensionen behöver stärkas i bostadspolitik. Det ska vara möjligt att kunna påverka boendet i sin egen lägenhet, i sitt hus och i stadsdelen. Vänsterpartiet vill att hyresgästerna får en representant i Förvaltarens styrelse. Vänsterpartiet tycker även att kommunen ska låta bli att ta ut en vinst från allmännyttan och istället återinvestera pengarna i hyresgästernas lägenheter.

Vi efterlyser ett tydligare feministiskt perspektiv i stadsplaneringen. Otrygga utemiljöer måste byggas bort för att alla ska våga röra sig i staden. För att garantera att både kvinnors och mäns behov tas med i planeringen av vår stad så har Vänsterpartiet sett till att alla beslut ska föregås av en konsekvensbeskrivning för jämställdheten, på samma sätt som vi granskar alla beslut ur ett miljö- och ett barnperspektiv.



Sundbyberg är ingen tillgänglig stad. Stadens egna verksamheter och byggnader är i huvudsak tillgängliga för alla men inte staden som helhet. Under kommande mandatperiod vill vi göra en inventering över de hinder som återstår, för att sedan kunna åtgärda dessa. På riksplanet tillför vi pengar för att kunna bygga bort hinder och till exempel installera fler hissar.

### Vänsterpolitik innebär

- stopp för utförsäljningar
- fler hyresrätter med rimliga hyror
- studentbostäder, kollektivhus och hyresradhus
- förtätning, men varsamt och med hänsyn till grönområden
- stopp för vinstuttag från allmännyttan



## Trygghet

*Om hur förebyggande insatser innan det är för sent kan hindra utslagning av människor som redan har det svårt.*

Samhällsklimatet har blivit hårdare. Det märks kanske tydligast på att allt fler tvingas vända sig till socialen för att få hjälp. Snart åtta år med högerpolitik har lett till att långtidsarbetslösheten fördubblats. Sjuka tvingas söka socialbidrag. Högerstyret i regeringen och i landstinget måste bytas ut för att förhindra fortsatt utslagning av människor som redan har det svårt. Här i Sundbyberg behövs ett starkt Vänsterparti för att förmå de styrande mittenhögerpartierna att utöka socialtjänstens verksamhet i takt med att kommunen växer. Det gäller också att upptäcka missförhållanden och social ohälsa, speciellt bland barn och ungdomar, så tidigt som möjligt. På vårt initiativ kommer kommunen att inrätta en social investeringsfond, som ska kunna användas för just förebyggande arbete. Till exempel ska fonden förstärka skolans resurser för specifika målgrupper, förhindra arbetslöshet i hushåll där det finns barn och förhindra våld i nära relationer. Sådana investeringar lönar sig också ekonomiskt.

För att kunna bedriva en resurseffektiv socialtjänst så krävs en bättre samverkan, både inom kommunen och med till exempel landstinget och andra kommuner. Vi måste också kunna bedriva mer verksamhet hemma i vår egen kommun med omnejd, istället för att skicka iväg människor till dyra privata vårdhem som ägs av riskkapitalister. För detta krävs att kommunen i samverkan med närliggande kommuner bygger nya boenden.

Den uppsökande verksamheten och samarbetet med olika frivilligorganisationer måste utvecklas för att kunna hjälpa de personer som är svårast att nå, t ex hemlösa. Staden kan idag erbjuda övningslägenheter för personer som på grund av psykisk sjukdom eller missbruk står utan bostad. Om boendet där fungerar är nästa steg en lägenhet i ett vanligt bostadshus och i slutändan ett hyreskontrakt. Den här boendekedjan behöver utökas med fler lägenheter, men kommunens utförsäljning av hyreslägenheter försvårar detta. Utförsäljningarna måste stoppas och fler privata värdar måste upplåta lägenheter till socialtjänsten. Vi vill se ett mål om nolltolerans för hemlöshet.

Personer med funktionsnedsättning som har behov av särskilt stöd ska ha rätt till det. Det är kommunens sak att se till att alla kommuninvånare kan delta i samhällslivet på lika villkor. Vi vill också utöka antalet personliga ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning.

I ett allt mer girigt Sverige så behöver Sundbyberg jobba för att hjälpa de personer som har eller är på väg att hamna i skuldfällan. Därför ska vi avsätta mer pengar till skuld- och budgetrådgivning. På så sätt kan fler människor själva ta tillbaka makten över sina liv.

Rasism skapar otrygghet. Många lever med rädsla för hatbrott. Här måste staden bli bättre på att se risker och agera i tid. Det är absolut inte ok att någon blir nekad en skolplats, en lägenhet eller ett arbete på grund av sitt efternamn. Så står det också i stadens regelverk, men vi vet att det ändå händer. Här gäller det att arbeta med attityder och att erbjuda stöd för de som utsätts för diskriminering och rasism. Stadens deltagande i nätverket Städer mot rasism är en viktig resurs i det arbetet.

### Vänsterpolitik innebär

- att socialtjänsten utökas i takt med att staden växer
- prioritering av förebyggande insatser, till exempel genom en social investeringsfond
- nolltolerans för hemlöshet. Utökad boendekedjan.
- fler personliga ombud för psykiskt funktionsnedsatta
- utökad skuld- och budgetrådgivning

## En äldreomsorg att lita på

*Om hur vi skapar en äldreomsorg där de äldre och deras anhöriga blir vinnare.*

Vänsterpartiet vill öka de äldres frihet och självbestämmande. Istället för att reducera människor till kunder som har att välja mellan olika företag vill vi ha verklig valfrihet. Verklig valfrihet i vardagen handlar om att faktiskt ha inflytande över vad man får hjälp med, hur och när hjälpen utförs.

Att äldreomsorgen fungerar är en jämställdhetsfråga. Om inte hemtjänsten städar tillräckligt bra, eller ger den tillsyn som behövs så får anhöriga rycka in istället – och det är nästan alltid en kvinna. Det är därför oroväckande att äldreomsorgen är det välfärdsområde som fått minst statliga resurser sedan nittioalet. Vänsterpartiet vill att både staten och kommunen satsar så att vi kan vända den här utvecklingen.

Stora delar av kommunens äldreomsorg har privatiserats de senaste åren. Det här har lett till ett splittrat omhändertagande. Till exempel tar de privata företagen inte ansvar för hemtjänstens trygghetslarm och för tillsyn nattetid. I kommande upphandlingar vill vi avkommersialisera äldreomsorgen. Det krävs för att garantera de äldre en bättre omsorg och personalen bättre arbetsförhållanden. De nya äldreboendena som planeras i kommunen ska vara småskaliga och drivas i egen regi. Mindre äldreboenden gör det lättare att skapa en hemtrevlig miljö och en positiv måltidssituation. Vårt mål är att maten ska lagas från grunden och på plats. Vi vill också ta lärdom av goda exempel från andra kommuner, för att öka brukarnas och personalens inflytande över verksamheten.

Det är viktigt att se till att mötesplatser och kultur är tillgängligt för äldre i vår kommun, även för de som har ett annat modersmål än svenska. Vi vill också bygga fler träningsplatser som är anpassade till äldres behov där man kan träna rörelseförmåga, styrka och koordination.

### Vänsterpolitik innebär

- faktiskt inflytande över vad man får hjälp med, hur och när.
- inget vinstintresse i äldreomsorgen
- fler nya äldreboenden, små och offentligt drivna.
- ökat inflytande för brukarna och personalen
- fler träningsplatser för äldre



## Ett hållbart arbetsliv i välfärden

### *Om hur vi gör det schysst att arbeta i välfärden.*

Det är brist på utbildad personal inom flera välfärdsyrken och situationen kommer att förvärras de närmsta åren. Det behövs bättre löner och arbetsmiljö för att locka fler till dessa yrken. Kommunanställda måste få rätt till fast anställning på heltid. Deltid ska vara en möjlighet, men ingen ska tvingas arbeta mindre än hen kan och vill. Schemaläggningen bör vara utformad så att även ensamstående föräldrar kan arbeta heltid. Detta har vi fått gehör för i kommunfullmäktige, men fortfarande återstår mycket arbete innan staden når målsättningen. Inom till exempel äldreomsorgen har kommunen satt i system att anställa folk på timmar istället för att tillsvidareanställa. Sådana anställningsformer är vanligast i kvinnodominerade yrken och leder till låga och oförutsägbara inkomster, litet inflytande på jobbet, stress och otrygghet.

En avgörande jämställdhetsfråga gäller löneskillnader. Nedvärderingen av kvinnors prestationer måste upphöra. Därför vill vi införa en jämställdhetspott för att utjämna oskäliga löneskillnader mellan kvinnor och män. Även arbetsmiljön skiljer. När arbetsmiljöverket jämförde tekniska förvaltningen och hemtjänsten i Sundbyberg stod det klart att den manligt dominerade förvaltningen hade en bättre arbetsmiljö. Det är oacceptabelt att inte kvinnor har en lika bra arbetsmiljö.

På sikt vill vi att arbetstiden kortas till sex timmar. Som ett första steg vill vi genomföra ett försöksprojekt med kortare veckoarbetstid i en av stadens verksamheter där arbetsbelastningen är tung och många är sjukskrivna.

Tvårt emot vad högerpartierna påstår har inte de privata företagens intåg i välfärden lett till en bättre arbetssituation. Istället har villkoren försämrats. Att dra ner på personalstyrkan och försämra arbetsmiljön är nämligen i princip det enda företagen kan tjäna pengar på inom personalintensiva välfärdsverksamheter. Det finns exempel på hur företag anställt personal utan kollektivavtal, fifflat med löneutbetalningar och utsatt personalen för direkt hälsofarliga situationer. Kommunen måste ställa hårdare krav på företagen som man anlitar. Det innebär bland annat att företagen för att vinna en upphandling måste ha kollektivavtal för sina anställda och sköta skatt och pensionsinbetalningar. Vänsterpartiet vill ställa samma krav på de privata utförarna som gäller för kommunens egen verksamhet och om så behövs bryta avtal med utförare som inte sköter sig.

Personal inom såväl privat som offentlig välfärdsverksamhet ska ha rätt att berätta för media om brister och fel i verksamheten utan att riskera att bli av med jobbet. Tyvärr är det få som vågar göra det när man är beroende av tillfälliga vikariat. Stadens chefer ska vara skyldiga att informera personalen om denna rättighet. Detsamma ska gälla för privata företag som anlitas av staden.

### **Vänsterpolitik innebär**

- hårdare krav på privata välfärdsföretag t.ex. krav på kollektivavtal och minimibemanning.
- heltid som norm, deltid en möjlighet
- försöksprojekt med kortare veckoarbetstid i en av stadens verksamheter
- jämställdhetspott

# 40%

av de som arbetar inom äldreomsorgen är timanställda

## Jämställdhet

*Om orättvisan i att kvinnor genomgående får mindre del av samhällets resurser och hur vi istället vill bygga en stark välfärd som kan utjämna skillnader mellan kvinnor och män.*

I Sundbyberg, som i Sverige och världen, är kvinnor som grupp underordnade på grund av sitt kön. Det behövs en aktiv feministisk politik och en stark välfärd för att ändra på detta. Med feminism menar vi att män och kvinnor ska ha samma möjligheter, skyldigheter och rättigheter. En genomsnittlig kvinna i Sundbyberg tjänar 43 000 kr mindre om året än en man. Det är resultatet av ett mönster där kvinnors arbete undervärderas. Högerregeringens jobbskatteavdrag har bidragit till att inkomstskillnaden mellan kvinnor och män ökat de senaste åren. Genomgående får kvinnor också mindre del av samhällets resurser än män. Därför måste jämställdhetsarbetet genomsyra alla kommunens verksamheter. Som ett feministiskt parti är vi garanten för att det inte glöms bort. Vi vill ta fram ett verktyg för att jämställdhetsdiplomera verksamheter i staden och därigenom växla upp och kvalitetssäkra jämställdhetsarbetet.

### Så står det till med jämställdheten i Sundbyberg

	Kvinnor	Män
Förvärvsinkomst (median)	258 000	301 000
Sjukpenningdagar	9,1	5,7
Antal egenföretagare (2011)	534	1210
Uttag av föräldrapenning	75 %	5 %
Andel idrottsföreningar med flick- respektive pojkdominerad verksamhet	14%	68%

Källa: Kommundatabasen Kolada.se Samtliga siffror gäller 2012 om inget annat uppges.

Nedskärningar och privatiseringar i välfärden slår mot kvinnor som grupp, eftersom det framför allt är kvinnor som arbetar inom välfärdsyrkena. Det är också framför allt kvinnor som får bära ansvaret för att ta hand om anhöriga när välfärden brister. En stark välfärd fri från privata vinstintressen är med andra ord en viktig jämställdhetsfråga. Kommunen måste uppvärdera kvinnodominerande välfärdsyrken genom högre löner, bättre arbetsmiljö och stärkt personalinflytande. Vi vill bland annat införa en jämställdhetspott för att utjämna oskäligena löneskillnader mellan kvinnor och män.

Vi vill utveckla det framgångsrika arbetet med normkritik i förskolan, så att kunskapen sprids till fler förskolor och skolor. Kultur- och fritidsförvaltningen behöver arbeta mer aktivt så att stödet till flickors och pojkars idrotts- och kulturaktiviteter fördelas jämnt. Fritidsgårdarna behöver hitta fler sätt att locka tjejer.

Vid planering av nybyggen och nya bostadsområden behöver stadsplanerarna utgå från ett feministiskt, vardagsnära perspektiv – det innebär att se till praktiska frågor som hur man enkelt tar sig till förskolan på vägen till jobbet, eller att vägen hem från busshållplatsen är upplyst och känns trygg. Även om det aldrig är en tjejs fel om hon blir utsatt för trakasserier eller övergrepp kan det

kännas tryggt att lära sig hantera obehagliga situationer. Med feministiskt självförsvar på skolschemat kan tjejer öva bort ett invariant sätt att vara till lags, väja undan och göra sig mindre än vad man är. Med hjälp av sin röst och sitt kroppsspråk lär sig tjejer att ta den plats de har rätt till. Motsvarande killgrupper ägnas åt att stärka killarnas självkänsla och diskutera normer.

Stödet till Stjärnjouren och andra ideella och professionella organisationer som arbetar mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är en viktig del i kommunens sociala arbete och något som inte går att kompromissa bort. Kvinnor med funktionshinder eller som inte talar svenska kan vara särskilt utsatta i våldsamma relationer. Det är viktigt att särskilt uppmärksamma och utveckla kompetens att stötta dem. Bristen på hyreslägenheter gör det svårt för kvinnor som lever i våldsamma relationer att flytta. Kvinnojourerna har problem med att hitta skyddade boenden. Unga tjejer riskerar att hamna i en jobbig situation när de måste förlita sig på oseriösa andrahands- hyresvärdar. Fler hyresrätter måste till för att fler kvinnor ska kunna bryta destruktiva förhållanden och återta makten över sina liv.

### Vänsterpolitik innebär

- jämställdhetspott
- jämställdhetsdiplomering
- normkritik och feministiskt självförsvar i skolan
- fortsatt stöd för arbete mot våld i nära relationer





## Hallonbergen och Rissne

*Om hur kommunen kan utveckla stadsdelarna tillsammans med de som bor där nu utan att hyrorna skjuter i höjden och människor tvingas flytta.*

Hallonbergen och Rissne är områden där det kommer att hända mycket under de kommande åren. I Hallonbergen/Ör planeras nybyggnation och renovering av gamla bostäder. I Rissne centrum kommer förändringar att ske i samband med en förlängning av Tvärbanan. Det här är också områden där många upplever otrygghet och har en osäker försörjning.

En oro vid nybyggnation och renovering är att man inte bygger för de som bor i området. Risken är att nya och upprustade lägenheter blir så dyra att de som bor där tvingas flytta. Genom att ställa hårda krav på byggherrarna och lyssna på invånarna kan vi istället utveckla stadsdelarna för de som bor där nu. De medborgardialoger som har förts i Rissne och Hallonbergen/Ör har varit bra. Nu vill vi att saker börjar hända. Vi kommer att arbeta för att medborgarnas synpunkter tas med i den fortsatta planeringen och att även de sociala bitarna vägs in. När kommunen upphandlar exempelvis fastighetskötsel och renoveringsjobb bör man ställa krav på att entreprenören anställer personer som bor i närområdet.

Vårt mål är att områdena får ett lyft genom att otrygga utomhusmiljöer byggs bort, grönområdena utvecklas, den offentliga servicen stärks och fler mötesplatser skapas. I Hallonbergen ser vi ett behov av mötesplatser som håller ihop samhället. Det kan till exempel vara en hemvistsskola som blir det huvudsakliga alternativet för de hallonbergsbarn som inte väljer en annan skola. En sådan skola måste ha resurser att ge det stöd eleverna behöver och kunna fungera som ett socialt kit i samhället. Vi vill också bygga en samlingslokal, en ny Toppstuga, där föreningar kan ordna konserter, danskvällar och dylikt. De gröna stråken ska bevaras och utvecklas till att bli tryggare och trevligare och utgöra grunden för den fysiska planeringen. I Rissne vill vi anlägga fler platser för lek, kultur och sport. När tvärbanan kommer till Rissne öppnar det för ett mer levande centrum med fler butiker och caféer.

Vi vill utöka bibliotekets öppettider i Hallonbergen och satsa på fritidsgårdarna i Hallonbergen och Rissne så att de får bättre lokaler och generösa öppettider. Arbetsförmedling, socialtjänst och närpolis ska vara närvarande i bostadsområdena. Olika myndigheter behöver samverka mer runt sociala projekt som till exempel riktar sig till unga som varken studerar eller arbetar.

### Vänsterpolitik innebär

- insyn och delaktighet för boende och hårda krav på byggherrarna vid upprustning och renovering.
- personer från närområdet anställs i renoverings- och byggprojekt
- otrygga utomhusmiljöer byggs bort, utveckling av grönområden, stärkt offentlig service
- fler mötesplatser: toppstuga, längre öppettider på fritidsgårdarna och biblioteket
- hemvistsskola för hallonbergsbarnen



## Ett arbetsliv för alla

*Om varför det inte går att lösa arbetslösheten genom att tvinga folk att söka jobb som inte finns och hur vi istället skapar jobb genom att satsa på utbildning, statliga investeringar och fler anställda i välfärden.*

Högerpartierna i regeringen gick till val på att de skulle minska arbetslösheten. Med facit i hand ser vi att de misslyckats och att grupper som invandrare, lågutbildade och personer med funktionsnedsättning har fått allt svårare att få jobb.<sup>3</sup> Samtidigt sliter allt fler av de som har jobb ut sig i förtid.<sup>4</sup> Regeringens skatterabatt för restauranger och företag som anställer unga har varit kostsamma, men lett till få nya jobb.<sup>5</sup> Arbetsvillkoren har hårdnat. Osäkra anställningar och arbetsgivare som utnyttjar sin personal har blivit vanligare. Vänsterpartiet kämpar för full sysselsättning och vill skapa fler jobb i välfärden och det privata näringslivet. För att det ska bli möjligt krävs en offensiv arbetsmarknadspolitik, statliga investeringar och kommunala satsningar på välfärd och utbildning.

### En politik som skapar jobb

Trots att behovet av välfärdstjänster som äldreomsorg och skola är större än någonsin har antalet personer som jobbar inom välfärden minskat. Nedskärningarna har inneburit att kvaliteten på välfärden har blivit sämre och mer ojämlig. Samtidigt tvingas de som jobbar i dessa yrken att springa allt snabbare. Därför vill vi istället för skattesänkningar höja ambitionerna för välfärden. Även i Sundbyberg finns det ett stort behov av att anställa. Med vår politik får fler sundbybergare chansen att arbeta i skolan och omsorgen.

Långtidsarbetslösheten har mer än fördubblats sedan högerregeringen tillträdde.<sup>6</sup> Sundbyberg måste därför satsa och utveckla nya metoder för att minska arbetslösheten. Arbetsförmedlingen behöver få större frihet att erbjuda aktiva insatser och utbildning. Lokalt arbetar vi för att arbetsförmedlingen ska finnas på plats i de stadsdelar där arbetslösheten är som störst.

Det är särskilt viktigt att satsa på unga så att de inte fastnar i arbetslöshet. Ett första jobb är avgörande för att få erfarenhet och referenser att ta sig vidare. Kommunens satsning på sommarjobb för gymnasieungdomar är bra, men vi vill utveckla fler insatser. Vi vill också utöka antalet kommunala anställningar för personer som varit arbetslösa länge. Istället för försörjningsstöd betalar kommunen avtalsenlig lön och efter anställningsperiodens slut kan den arbetslöse återigen bli berättigad till A-kassa. De flesta får dock ett jobb. Det är viktigt att tillsammans med facket bevaka så att den här typen av anställningar inte konkurrerar ut ordinarie tjänster.

### Vänsterpolitik innebär

- fler jobb i skola och omsorg
- att arbetsförmedlingen finns på plats i områden där behoven är störst
- sommarjobb för ungdomar
- kommunala anställningar för långtidsarbetslösa

### Praktik och utbildning som leder till jobb

Sundbyberg är en kommun med ett gott företagsklimat. En av stadens främsta styrkor är den mycket goda kollektivtrafiken som gör det lätt för människor att pendla hit, och som också öppnar hela stockholmsregionens arbetsmarknad för sundbybergarna. Vänsterpartiet tror på Sundbyberg. Vi är övertygade om att det blir fler företagsetableringar och arbetstillfällen de kommande åren.

3 Arbetsförmedlingens "Arbetsmarknadsutsikterna höstan 2013"

4 Enligt Sveriges kommuner och landsting har 50 000 fler sjukskrivits de senaste åren och stressrelaterad sjukskrivning ökar.

5 En utvärdering från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitik utvärdering visar varje jobb som skapats till följd av sänkt arbetsgivaravgift kostat ca. 1-1,6 miljoner kronor. För de pengarna hade man kunnat anställa betydligt fler i direkt satsning.

6 Med långtidsarbetslöshet avses arbetslös i mer än ett år. Källa: Arbetsförmedlingen

Flera företag har dock svårt att rekrytera människor med rätt utbildning, trots att arbetslösheten är hög. Det beror på att högerregeringen har försummat utbildningssatsningar inom bristyrken. Istället har de lagt miljontals kronor på att kontrollera och pressa arbetssökande att söka jobb som de inte har någon chans att få. För att arbeten ska komma sundbybergarna till del vill vi skapa fler yrkesförberedande vuxenutbildningar, till exempel inom ekonomi, IT, fastighetsskötsel och olika typer av förarutbildningar. Även på riksplanet arbetar vi för att öka antalet utbildningsplatser på Komvux och yrkesutbildningar.

Barn och unga tvingas idag till livsavgörande val allt tidigare. Det blir svårare för den som en gång valt att läsa till ett praktiskt yrke att läsa vidare på Komvux och högskola. Vuxenutbildning är ett viktigt instrument för att öppna upp arbetsmarknaden för den som behöver en andra chans. Vänsterpartiet vill att Komvux ska drivas i kommunal regi med höga krav på kvaliteten. Vi tycker också att alla gymnasieprogram ska ge behörighet till högskolan.

Sundbyberg har ett omfattande och bra samarbete med näringslivet i staden. Detta tycker vi kommunen skulle använda till att utveckla traineeplatser och praktikplatser, till exempel för personer med funktionsnedsättning. Många gånger har personer med funktionsnedsättning hög utbildning, men kommer trots detta inte ut på arbetsmarknaden. Vi anser att kommunen skulle kunna spela en viktig roll för att överbygga de fördomar och den rädsla som kan finnas för att anställa en person med funktionsnedsättning.

### Vänsterpolitik innebär

- fler yrkesförberedande vuxenutbildningar, t.ex. ekonomi, IT, fastighetsskötsel och förarutbildning
- komvux i fortsatt kommunal regi
- trainee- och praktikplatser för personer med funktionsnedsättning



### **Integration som leder till jobb**

Personer med utländsk bakgrund har ofta svårare att få jobb. Det beror framför allt på två saker. Dels finns en strukturell rasism i samhället som bland annat gör att en del arbetsgivare har fördomar om invandrare och därför tvekar att anställa. Dels är det få jobb som inte kräver att den anställda behärskar svenska språket väl.

Själva SFI-utbildningen (Svenska för invandrare) behöver stärkas, så att fler kan nå målen inom utsatt tid. Här ska vi våga hitta fler sätt att lära ut svenska. Undervisningen ska utgå från deltagarnas kunskaper och erfarenheter och ge täta möjligheter till praktik. Utbildningen ska dessutom innehålla samhällsinformation om individens rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Idag finns det genom samarbete inom länet också tillgång till yrkesinriktad svenskutbildning, som gör att deltagarna snabbare får en chans till egen försörjning.

Vi vill att de som studerar minst halvtid på SFI erbjuds sommarjobb, på samma sätt som gymnasieungdomarna gör idag. Att sommarjobba innebär ett utmärkt tillfälle att öva på språket och samtidigt få in en fot på arbetsmarknaden.

Vi vill också att kommunen tar initiativ till att, gärna tillsammans med föreningslivet, starta ett faddersystem för nya svenskar. Genom att få kontakt med en person som bor i kommunen kan de nyanlända snabbare lära sig språket och det svenska samhället. Samtidigt bryts fördomar ner. Detta skulle bli en stor vinst för både faddrarna och de nyanlända svenskarna.

### **Vänsterpolitik innebär**

- stärkt SFI-utbildningen
- sommarjobb för SFI-elever
- faddersystem för nya svenskar

*Om hur staden kan bidra till en hållbar utveckling som utvecklar snarare än försämrar levnadsstandarden för sundbybergarna.*

### Omställning

Klimatförändringen är en överlevnadsfråga. Genom en rättvis omställning kan klimatsmarta lösningarna ersätta dagens miljöförstöring. Sundbybergs stad ska ha mycket höga målsättningar när det gäller klimatarbetet. All fysisk planering ska utgå från ett mål om minskad energiförbrukning och minskad miljöpåverkan.

Kravet på en låg energiförbrukning måste kombineras med en klimatanpassad energiproduktion. Det kommunägda Norrenergi uppfyller kraven på miljömärkt fjärrvärme. Norrenergi måste utvecklas i takt med att ägarkommunerna växer. Vänsterpartiet vill se en utveckling där kommunen har ett stort inflytande. På sikt vill vi utveckla värmeverket i Storskogen.

Användandet av sol- och vindenergi måste utvecklas. Staden och dess fastighetsägare måste samarbeta kring hur solcellspaneler kan monteras på våra hus. För en större klimatvinst så bör en kombination av gröna tak och solpaneler eftersträvas vid nybyggnation. Gröna tak är tak som täcks av växter, vilket bidrar till bättre luftkvalitet, uppsamling av regnvatten och därmed mindre belastning på stadens avloppssystem.



En av konsumtionssamhällets baksidor är att avfallet ökar. Denna trend måste vändas och förutsättningarna för att kunna återvinna avfall måste underlättas. Återvinningstationer ska finnas nära hemmet. Allmännyttan ska föregå med gott exempel. Kommunens kartläggning av hälsofarliga kemikalier i förskolan är viktig och behöver följas upp med åtgärder för en giftfri verksamhet. Även andra verksamheter behöver ses över. Hälsofarliga kemikalier bör regleras i lagen, men här begränsar dessvärre EU statens handlingsutrymme.

Maten som serveras i kommunens verksamheter har stor betydelse både för människa och klimat. Vi vill öka andelen ekologisk mat och minska köttkonsumtionen i kommunens verksamheter. Sundbybergs kommun köper årligen varor och tjänster för miljontals kronor. Vänsterpartiet vill att kommunen bidrar till en rättvis handel. På vårt initiativ har Sundbyberg blivit diplomerad som en Fairtrade City. Denna diplomering ska utvecklas och fler rättvisemärkta produkter ska kunna erbjudas. Kommunen bör inte heller köpa varor som tillverkas på ockuperad mark. Vänsterpartiet har föreslagit att staden ska använda sig av så kallade open-source datorprogram. Det innebär lägre kostnader och mindre beroende av de stora IT-företagen.

### Vänsterpolitik innebär

- minskad energiförbrukning, gröna tak och solceller
- utveckling av miljömärkta Norrenergi, avveckling av värmeverket i Storskogen
- bättre återvinningsmöjligheter
- kartläggning av hälsofarliga kemikalier i fler verksamheter
- mer Fairtrade, ekologiskt och mindre kött

### Utbyggd kollektivtrafik

En utbyggd kollektivtrafik gynnar både miljö och jämställdhet, då det är fler män än kvinnor som åker bil idag. Sundbyberg är den kommun i landet med minst antal bilar per person. Här finns fantastiskt goda förbindelser med kollektivtrafik. Senaste tillskottet är Tvärbanan genom stadens centrum och vi ser nu fram mot den planerade grenen av Tvärbanan som ska gå genom Rissne. Då kan även Ursviksborna få tillgång till en bra kollektivtrafik. Det är också glädjande att fjärrtågtrafiken framöver ska utvidgas till fyra spår och förläggas i tunnel genom Sundbyberg. Därmed så försvinner den barriär som har delat staden sedan dess tillkomst. Tunnel förläggningen öppnar upp för ett resecentrum, mötesplatser, fler hus och ett mer tillgängligt centrum. Tillsammans med utvecklade gång- och cykelstråk så kan fler uppmuntras att välja bort bilen. Staden behöver signalera att man satsar på cyklismen genom fler cykelbanor, tydlig skyltning, fler cykelparkeringar och låncyklar. De flesta cykelolyckor i Sundbyberg sker när en cyklist blir påkörd av en bil. För att öka säkerheten i trafiken måste vi våga ställa krav på sänkta hastigheter för bilar och bilfria kvarter. Cykelparkeringar ska finnas vid alla kända målpunkter i staden och måste få företräde framför bilparkeringar.

Trots det låga antalet bilägare i Sundbyberg så är ändå bilismen den stora miljöboven. Staden omges av stora trafikleder och Socialdemokraterna och högern tror att ännu större leder kommer att minska trafiken i vår region. Storstockholm växer snabbt och behovet av smidiga kommunikationer ökar. Alla gamla och nya stockholmare kan omöjligt åka bil. Vänsterpartiet vill därför se hårdare krav på bilismen och införa begränsningar, till exempel sänkta hastigheter, låg parkeringsnorm och helt bilfria nya bostadsområden. Samtidigt vill vi bygga ut kollektivtrafiken i regionen och taxan ska vara låg.

### Vänsterpolitik innebär

- mer cyklism: fler cykelbanor, bättre skyltning, cykelparkeringar, låncyklar
- mindre bilism: sänkta hastigheter, låg parkeringsnorm och bilfria kvarter
- tvärbana genom Ursvik och Rissne
- utbyggd kollektivtrafik och låga taxor

## Kultur och idrott för alla

*Om hur vissa kultur- och idrottverksamheter gynnas mer än andra och hur vi genom låga avgifter, längre öppettider och satsningar på nya kulturuttryck och idrottsformer vill bidra till en meningsfull fritid för alla.*

En meningsfull fritid är en grundläggande demokratisk rättighet för alla oberoende av klass, kön eller etnisk bakgrund. Det skall inte vara plånbokens tjocklek som avgör vem som får chans till kreativ utveckling.

Vänsterpartiet vill att kommunens bidragsregler utformas så att stöd till idrotts- och kulturlivet fördelas rättvist. Av gammal tradition gynnas mäns kultur- och idrottsverksamhet. Invan-drarföreningarna och nya föreningar har svårare att få del av bidragssystemet än de väletablerade äldre föreningarna med stor andel svenskar. Kommunen ger mer stöd till pojkars fritidsaktiviteter. Detta är inte acceptabelt ur ett jämställdhetsperspektiv. Det är dags att stimulera flickors idrotts- och kulturutövande genom bättre bidragsvillkor.

För att alla ska kunna ta del av kultur och idrott behöver avgifterna hållas låga. Genom gemensamt ägande kan vi garantera låga hyror och entréavgifter. Idrottsföreningarnas ungdomsverksamhet ska kunna använda kommunens anläggningar gratis. Vi vill att kommunen bygger utegym och en skateboardpark som möjliggör avgiftsfri träning. Simhallens avgifter ska hållas låga.

I Vänsterpartiets Sundbyberg så har alla konstformer samma värde. Idag saknas utrymme för graffitikonsten i kommunen. Vänsterpartiet vill därför att det skapas lagliga alternativ för att måla graffiti, något som i praktiken kan möjliggöras och utformas genom ungdomsverksamheten Aggregat på Kulturcentrum.



### Mer kultur och idrott när staden växer

I takt med att kommunen växer behöver vi bygga ut kulturen och idrotten. Kultur Sundbybergs verksamhet måste utökas. Våra barn ska inte bli hänvisade till privata alternativ med höga avgifter och långa resvägar. Motionsspåren i Ursvik behöver fräschas upp och en ny motionsgård byggas, eftersom den gamla är sliten och inte uppfyller dagens krav på tillgänglighet. Vänsterpartiet vill också att det blir enklare att ta sig till och från området till fots eller med cykel. Vi har länge arbetat för ett kommunalt ridhus. Detta förverkligas nu i Milo-området. Ridsport är ett stort intresse hos många tjejer och ger även personer med funktionsnedsättning en möjlighet till kontakt med djur och natur.

Biblioteken ska fortsätta att locka nya besökare med hjälp av satsningar på nya medier som t.ex. tv-spel och digitala musikformat. Ett bibliotek är mer än bara en lokal med böcker – det är templet i ett demokratiskt samhälle och ska därför vara till för alla människor. Vi vill utöka öppettiderna på biblioteken, så att det till exempel är kvällsöppet i Hallonbergen. På sikt vill vi också att det byggs ett bibliotek i Ursvik. Toaletterna på biblioteken ska vara avgiftsfria.

Tillgången till lokaler är en demokratifråga. Bristen på lokaler begränsar organisations- och mötesfriheten. Det är därför positivt att kommunen äntligen har fått ett Allaktivitetshus med rum för föreningar. Detta är en fråga som Vänsterpartiet har drivit länge.

Marabouparkens verksamhet måste kunna garanteras ekonomiskt. Parken och konsthallen ska ha generösa öppettider och vara tillgänglig för alla. Inträdet i konsthallen ska hållas lågt.

### Vänsterpolitik innebär

- mer bidrag till flickors idrotts- och kulturutövande
- låga avgifter
- utegym och skateboardpark
- utökning av Kultur Sundbybergs verksamhet
- ny motionsgård och upprustning av motionsspåren i Ursvik
- laglig graffitivägg
- längre öppettider på biblioteken



## Ordlista

A-kassa – arbetslöshetskassa, en försäkring där medlemmarna betalar en avgift varje månad för att sedan kunna få ersättning om de blir arbetslösa.

Allmännyttan – Kommunala bostadsbolag som hyr ut hyresrätter. Bostadsbolagets syfte är att utan eget vinstintresse säkra att det finns bostäder till medborgarna.

Andrahandskontrakt – När en hyresgäst i sin tur hyr ut en lägenhet till en annan hyresgäst.

Avkommersialisera – Ta bort möjligheten att göra vinst, ofta inom välfärden.

Byggherrar – oftast företag, som låter utföra byggnation.

Ekologisk – miljövänlig produktion utan kemikalier, ofta KRAV-märkt

Fairtrade – en produktmärkning som innebär att en vara producerats under schyssta förhållanden. Minimilön, premie till utvecklingsprojekt och facklig organisering är några krav som ställs på producenten för att en vara ska bli Fairtrade-märkt.

Fairtrade City - Fairtrade City är en diplomering till kommuner som engagerar sig för rättvis handel och etisk konsumtion. Diplomeringsen innebär att kommunen lever upp till kriterier som rör etisk upphandling, ett aktivt informationsarbete samt ett utbud av Fairtrade-märkta produkter i butik, på serveringsställen och på arbetsplatser.

Feminism - Med feminism menar vi att män och kvinnor ska ha samma möjligheter, skyldigheter och rättigheter. Kvinnor ska ha halva makten och lika hög lön som män.

Full sysselsättning – att alla som kan och vill ska kunna arbeta. Med full sysselsättning är det svårare för arbetsgivaren att utnyttja arbetskraft.

Funktionshinder – till exempel trösklar som gör att man inte kommer fram med rullstol.

Funktionsnedsättning – nedsättning av en persons fysiska, psykiska eller intellektuella förmåga i jämförelse med ett genomsnitt av befolkningen. Till exempel förlamad eller blind.

Förvaltaren (Fastighets AB Förvaltaren) – Det kommunala bostadsbolaget i Sundbyberg.  
Se även Allmännyttan

Hemvistkola – Den skola där barnen i ett område skrivs in om de inte aktivt väljer ett annat alternativ.

Hyrestak – en övre gräns för hur hög hyran får vara, t.ex. vid nyproduktion.

Jobbskatteavdrag – Pensionärer, arbetare och arbetslösa betalar skatt på sin inkomst. Jobbskatteavdraget innebär att de som arbetar betalar mindre skatt. Avdraget, som införts av högerregeringen, har gjort att höginkomsttagare betalar mycket mindre skatt än tidigare. För låginkomsttagare är skillnaden inte lika stor.

Jämställdhetsdiplomering – Ett diplom att ge till de verksamheter i staden som kan visa att de arbetar framgångsrikt med att bli bättre på jämställdhet.

Jämställdhetspott – En extra summa pengar för lönesatsningar till kvinnor som tjänar mindre än män fastän de utför samma arbetsuppgifter.

Klimatförändring – variationer i jordens klimat som orsakas av människan på grund av utsläpp från bland annat bilar, flygplan och industrier. En absolut majoritet av forskarna är överens om att det är just människan som orsakar klimatförändringen. Klimatförändringen orsakar oförutsägbara väderförhållanden. Stormar, torka och översvämningar spås bli vanliga i framtiden, om vi inte minskar utsläppen. Konsekvenserna för mänskligheten blir förödande.

Klimatsmart – något som är skonsamt för miljön.

Koldioxidutsläpp – utsläpp från bland annat bilar, flygplan och industrier som bidrar till klimatförändring.

Kollektivavtal – ett avtal som sluts mellan fack och arbetsgivare där man kommer överens om lönenivå, semester, arbetsmiljö med mera.

Kollektivhus – ett lägenhetshus där man till exempel delar på gemensamhetslokaler som kök, hobbyrum och vardagsrum. Ofta är det ett mer socialt boende än i ett vanligt bostadshus och man delar på arbetsuppgifter som till exempel matlagning.

Kommun/kommunal – Sverige är indelat i 290 kommuner. Kommunen har ansvar för utbildning (ej universitet och viss vuxenutbildning), äldreomsorg, social omsorg, barnomsorg, stadsplanering och bygglov, kultur och idrott. Kommunen styrs politiskt.

Kommunfullmäktige – är kommunens högsta styrande församling. I Kommunfullmäktige i Sundbyberg sitter för närvarande 51 personer. Dessa väljs den 14 september.

Konsumtionssamhälle – ett samhälle som bygger på shopping och reklam, där människor köper allt mer prylar och den som kan köpa mycket också får hög status.

Kvinnojouren – Frivilligorganisation som erbjuder skydd för våldsutsatta kvinnor och deras barn. De arbetar även med att sprida kunskap om mäns våld mot kvinnor.

Könsstereotypa mönster – Mönstret att kvinnor generellt lever på ett sätt och män på ett annat sätt. Kvinnor tar till exempel oftare hand om barn och tjänar sämre.

Medborgare – medlem av ett samhälle, ex. medborgare i Sverige

Medborgardialog – Kommunen samlar in synpunkter från de som bor i ett område innan man fattar beslut, till exempel PARK LEK i Hallonbergen/Ör och Rissnedialogen.

Minoritetssamarbete – Syftar till att de partier som samarbetar och styr kommunen inte utgör en majoritet i kommunfullmäktige, utan måste ha stöd av åtminstone ytterligare ett parti för att få igenom sina förslag.

Mandatperiod – Tidsperioden mellan två val. För riksdags-, landstings- och kommunvalet är mandatperioden fyra år.

Nattis- barnomsorg som har öppet på natten.

Normkritik – en pedagogisk metod för att synliggöra och förändra begränsande strukturer och normer istället för att försöka få enskilda individer att passa in i mallen. En norm är något som ses som det normala, icke avvikande. Normen kan till exempel vara att vara etnisk svensk eller man.

Offentlig/offentlig service – Det samma som kommunal service, ej privat eller privat driven. Offentlig betyder öppen.

Omställning – betecknar övergången från dagens fossilintensiva samhälle till ett samhälle som frigjort sig från beroendet av fossila bränslen, t. ex. kol och olja, och istället går runt på förnybar energi.

Parkeringsnorm - regelverk för hur många bilparkeringar som ska ordnas vid ny- eller ombyggnation, t.ex. antal bilplatser per lägenhet

Privatiseringar – när verksamhet som drivits av kommunen läggs ut på ett privat företag. Ofta sker det genom att kommunen betalar företaget pengar för en tjänst.

Professionalism – yrkeskunnande och ett förhållningssätt där man utgår från kunskap för att uppnå syftet med sitt arbete. Inom omsorgen handlar det till exempel om att se till vad som gagnar den hjälpsökande, inte de egna behoven och känslorna. Professionalism medför att ledningen litar på yrkesgruppens kompetens att fatta kloka beslut.

Riskkapitalister – Riskkapitalbolag i välfärden köper upp företag, ser till att de går med så mycket vinst det bara går och säljer dem sedan vidare till högre pris. De har ett kortsiktigt åtagande och räknar med att kunna sälja vidare verksamheten inom 6-8 år. Till skillnad från hur det låter så är det ganska riskfritt att köpa skolor, sjukhem och äldreboenden. Kommunen kommer ju att betala för verksamheten även om ekonomin försvagas. Oftast är företagen skrivna i skatteparadis där de inte behöver betala någon skatt för vinsten. Carema (numera Vardaga), Attendo Care och Capio är exempel på bolag som ägs av riskkapitalister.

Rasism – föreställning att olika människor har olika värde och bör ha olika ställning i samhället beroende på var de kommer ifrån. Strukturell rasism innebär att det finns mönster i samhället som gynnar de som tillhör den dominerande etniska gruppen och som missgynnar de med annan bakgrund. Mönstren genomsyrar hela samhället, t.ex. företag och myndigheter.

SFI – Svenskaundervisning för invandrare

Skolpeng – Den ersättning som kommunen betalar till skolan för varje elev som går där.

Skolvalet – System där vinstdrivna skolor tillåts öppna i princip var de vill för att konkurrera om eleverna.

Solidaritet - att agera hänsynsfullt, utan egenintresse och gemensamt ta ansvar för alla människors välbefinnande.

Social investeringsfond – en fond där kommunen kan sätta in pengar som används för förebyggande socialt arbete. Pengarna kan till exempel användas till att förstärka skolans resurser för barn med inlärningssvårigheter. Genom att satsa tidigt kan barnet ta till sig av utbildningen, så småningom vidareutbilda sig och få ett jobb. Om ingen insats hade gjorts är risken större att barnet inte hade kunnat försörja sig själv i framtiden, vilket hade kostat samhället mer.

Speciallärare – en lärare med särskild kompetens att hjälpa elever med inlärningssvårigheter.

Stjärnjouren – Frivilligorganisation i Sundbyberg som stöttar unga tjejer som behöver någon att prata med.

Strukturell – ett mönster i samhället, t.ex. normer och regler som gör att vissa grupper diskrimineras.

Timvikariat – anställning per timme. Vikarien blir ofta tillfrågad om hen kan jobba med kort varsel.

Tvärbanan – spårvagnen som går från Sickla udde via Alvik och Sundbyberg till Solna centrum. Det finns planer på att bygga ut Tvärbanan till Kista. Den kommer då att gå genom Rissne och Ursvik.

Upphandling – När kommunen ska köpa varor eller tjänster av företag.

Utförsäljning – När kommunen säljer hyresrätter, antingen till ett privat bostadsbolag eller till en bostadsrättsförening.

Verklig valfrihet – att äldre som får hjälp av kommunen har inflytande över vad de får hjälp med, hur och när hjälpen utförs.

Vinstintresse – Verksamheter vars syfte är att generera vinst till ägaren. Motsatsen är allmänintresse, verksamheter som drivs med syftet att till exempel tillhandahålla service till medborgarna.

Välfärd – skattefinansierad verksamhet med syfte att säkra individens trygghet vid bland annat barndom, sjukdom, arbetslöshet, funktionsnedsättning och ålderdom. Avser till exempel, skola, sjukvård, äldreomsorg, kultur- och idrottsverksamhet.

Återvinningsstation- containrar där man kan sortera avfall som till exempel glas och tidningar som sedan kan återvinnas.

Antagen på Vänsterpartiet Sundbybergs medlemsmöte 140326.

Fotograf Anja Ullberg

Layout Louise Löthén

Vänsterpartiet Sundbyberg  
Bergdalen 4,  
172 79 Sundbyberg  
08-706 80 43  
[sundbyberg@vansterpartiet.se](mailto:sundbyberg@vansterpartiet.se)

**Vänsterpartiet i Sundbyberg är ett parti som arbetar för rättvisa och jämställdhet.**

**Vi är också ett parti med höga miljöpolitiska ambitioner.**

